

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

Alla helgons dag

”Helgonen”

Jes 60:18-22

Hebr 12:1-3

Matt 5:13-16

Ps: 3, 170, 393, 169:4-7

Alla helgons dag, vad är detta för dag? Ja, seden att fira helgon och martyrer på särskilda dagar uppstod mycket tidigt. Men eftersom det bara finns 365 dagar att välja mellan så blev det snart fullt i almanackan. Därför uppstod det ett behov att ha en samlingsdag för mindre helgon och sedan 700-talet har denna dag varit den 1 november, alla helgons dag. Men vad är då ett helgon? Finns det särskilda helgon? Ordet kommer av helig och helga, helgonen är alltså de heliga. Och det är något som alla kristna är kallade att vara. Att vara helig handlar inte bara om att leva ett moraliskt oklanderligt liv. Helighet är en gåva som Gud har gett oss genom Jesus Kristus och i den meningen är alla kristna heliga.

Paulus brukar adressera sina brev med: ”Till de heliga i Korint eller Efesos”, eller vart han nu skriver. Och då avser han alla kristna på den orten. I sitt första brev till Korint skriver han: ”till Guds församling i Korint, till de som helgats genom Kristus Jesus och kallats att vara heliga.” Det finns en viss dubbelhet i den meningen. Å ena sidan är vi redan helgade genom Jesus Kristus. Å andra sidan så är det något vi också kallas till att vara. På en och samma gång så är det något som vi är och något som vi ska bli. Bli vad du är! Låt ditt liv bli mer och mer genomlyst av Jesus som är världens ljus.

Och här är det så att vi har kommit olika långt på vägen. Vissa har kommit längre. Ett fåtal har kommit riktigt långt. Vi kommer att tänka på namn som Moder Teresa som vi alla känner till. Eller Maximilian Kolbe som offrade sitt eget liv i ett av nazisternas koncentrationsläger för att rädda en medmänniska. 10 personer hade dömts att stängas inne i en svältbunker där de skulle svälta ihjäl som straff för att några medfångare hade flytt. En person tiggde och bad om få slippa, han hade familj och barn, men vakten var obeveklig. Då klev Maximilian fram och erbjöd sig att byta med honom. Maximilian dog svältdöden medan den andre levde ett långt liv. Sådana handlingar kännetecknar ett helgon.

Men vi får inte börja tro att man med goda gärningar kan arbeta sig upp till en högre nivå. Allt som sker, även hos helgonen, sker av nåd. Gud samverkar hela tiden med dem och genom sin Ande kan han förvandla dem till glädje för alla. När vi ser ett helgon så ser vi Guds verk. Helgonen är viktiga därför att de visar vad Gud kan göra med människor och därmed också med oss själva.

Dagens evangelium avslutades med orden: ”På samma sätt skall ert ljus lysa för människorna, så att de ser era goda gärningar och prisar er fader i himmelen.”

De goda gärningarna är ljus som lyser för människorna. Men lägg märke till att det är fadern i himlen som prisas. Man prisar alltså inte den som har gjort gärningarna. Och precis så är det med helgonen. Om det är någon som briljerar med vad man gjort så är det inget äkta helgon. De tar istället ett kliv tillbaka och pekar på ljusets källa, på Gud själv. Det vet att inget hade

varit möjligt utan Guds nåd. Att vara ett ljus för världen innebär att man liksom är genomskinlig, så att man inte hindrar Guds ljus inom en att komma fram.

Men vi är inte bara världens ljus utan och jordens salt. Jesus beskriver sina lärjungar på det sättet: ”Ni är... salt och ljus” Det är alltså ett faktum. Precis som vi alla är, i en betydelse, helgon genom Kristus återlösningsverk.

Men problemet är att ljus kan gömmas undan och skylas. Och salt kan förlora sin kraft. Felet är inte vad vi är utan vad vi gör med vad vi är.

Saltet som förlorar sin kraft duger bara till att kastas bort och trampas ned av människor. Det händer att vi kristna blir trampade på och föraktade av omvärlden. Det kan finnas olika skäl till det. Dels kan det bero på att vi förföljs för att man vill utrota får tro. En människa som bestämmer sig för att leva som kristen kan mötas med förakt av en oförstående omgivning.

Men det kan finnas andra anledningar till att vi blir trampade på. Det kan också bero på att vi inte längre är salt. Det vill säga: vi kompromissar, vi vågar inte ta ställning, vi står inte för det vi tror på utan slätar över. När vi tar bort udden för att inte stöta oss med någon så drar vi på oss andras förakt.

Göran Hägg har i sin bok ”Gud i Sverige” inte riktigt kunnat dölja sitt förakt för en kyrka och för biskopar som, enligt hans mening, släta över så mycket att det blivit svårt att skilja på det kristna budskapet och en allmän humanism.

”Om saltet mister sin kraft... duger det bara till att kastas bort och trampas ned av människorna”.

Budskapet till oss idag är: ”Bli vad du är”. Som förebilder har vi helgonen, denna sky av vittnen. Helgonen är inga bleka kopior av någon standardiserad fromhetsmall. De är fullblods-människor och utpräglade personligheter. Helgonen har varit fria och självständiga människor som gått före och brutit ny mark, när fromheten stagnerat och fastnat i gamla hjulspår. Ändå har de inte varit individualister. Inte heller har de väckt den vanliga avundsjukan eller fått andra att känna sig underlägsna. Men de har inte alltid varit lätta för sin omgivning. Salt kan svida och ljus sticka i ögonen.

Men det ljus de sprider har inte kommit från dem själva. I sig själva är de fattiga i anden, sörjande och hungrande, förföljda och ofta missförstådda. Men de har inte nöjt sig med det konventionella och medelmåttiga.

De har alla haft sina svagheter men i sin svaghet har de vänt sig till Gud, gång på gång, i en outsläcklig törst efter Guds rike och hans rättfärdighet. De har sört mer än andra över sin synd. De har bejakat sanningen om sig själva och därmed blivit fria. Ständigt på nytt har de renat sig i Lammets blod och allt fullständigare överlåt sig åt Guds vilja. I denna deras svaghet har Gud gjutit sin nåd. Och det är detta som alla troende är kallade till.